

(A)

$$1. T_1 = 1420 \text{ K}$$

$$T_2 = 1670 \text{ K}$$

$$\frac{k_2}{k_1} = 3,76 \rightarrow \frac{k_1}{k_2} = \frac{1}{3,76} = 0,266$$

$$\Delta_r H_1^\ddagger = \Delta_r H_2^\ddagger$$

$$\Delta_r S_1^\ddagger / \frac{\text{J}}{\text{mol K}} = 8,079 \cdot 10^{-3} \cdot 1420 - 34,20 = -22,7$$

$$\Delta_r S_2^\ddagger / \frac{\text{J}}{\text{mol K}} = 8,079 \cdot 10^{-3} \cdot 1670 - 34,20 = -20,7$$

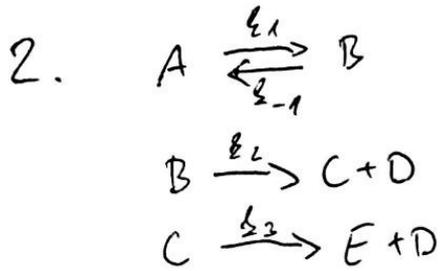
$$k = \frac{k_B T}{h} \cdot \exp\left(-\frac{\Delta_r H^\ddagger}{RT}\right) \exp\left(\frac{\Delta_r S^\ddagger}{R}\right)$$

$$\left. \begin{aligned} \ln k_1 &= \ln \frac{k_B T_1}{h} - \frac{\Delta_r H^\ddagger}{RT_1} + \frac{\Delta_r S_1^\ddagger}{R} \\ \ln k_2 &= \ln \frac{k_B T_2}{h} - \frac{\Delta_r H^\ddagger}{RT_2} + \frac{\Delta_r S_2^\ddagger}{R} \end{aligned} \right\} \ominus$$

$$\ln \frac{k_1}{k_2} = \frac{\Delta_r H^\ddagger}{R} \left(\frac{1}{T_2} - \frac{1}{T_1} \right) + \frac{1}{R} (\Delta_r S_1^\ddagger - \Delta_r S_2^\ddagger) + \ln \frac{T_1}{T_2}$$

$$\Delta_r H^\ddagger = \left(\ln \left(\frac{k_1 T_2}{k_2 T_1} \right) - \frac{1}{R} (\Delta_r S_1^\ddagger - \Delta_r S_2^\ddagger) \right) \cdot R \cdot \left(\frac{1}{T_2} - \frac{1}{T_1} \right)^{-1}$$

$$\Delta_r H^\ddagger = 46670 \text{ J/mol} = \underline{\underline{46,67 \text{ kJ/mol}}}$$

$$a) \quad \frac{d[A]}{dt} = -k_1[A] + k_{-1}[B]$$

$$\frac{d[B]}{dt} = k_1[A] - k_{-1}[B] - k_2[B]$$

$$\frac{d[C]}{dt} = k_2[B] - k_3[C]$$

$$\frac{d[D]}{dt} = k_2[B] + k_3[C]$$

$$\frac{d[E]}{dt} = k_3[C]$$

$$b) \quad [A]_0 = 0,0240 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$$

$$t = 60 \text{ s}$$

$$[A]_t = ?$$

$$\frac{d[B]}{dt} \approx 0 = k_1[A] - k_{-1}[B] - k_2[B]$$

$$k_1[A] = k_{-1}[B] + k_2[B] = (k_{-1} + k_2)[B]$$

$$[B] = \frac{k_1}{k_{-1} + k_2} [A]$$

$$\frac{d[A]}{dt} = -k_1[A] + k_{-1}[B] = -k_1[A] + k_{-1} \cdot \frac{k_1}{k_{-1} + k_2} [A]$$

$$\frac{d[A]}{dt} = \left(\underbrace{\frac{k_{-1} k_1}{k_{-1} + k_2} - k_1}_{k'} \right) \cdot [A]$$

} elsőrendű
kinetika

$$[A]_t = [A]_0 \cdot \exp(-k' \cdot t)$$

$$[A]_t = 0,0240 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3} \cdot \exp(-k' \cdot 60 \text{ s})$$

$$k' = \frac{k_{-1} \cdot k_1}{k_{-1} + k_2} - k_{-1} = 2,906 \cdot 10^{-2} \text{ s}^{-1}$$

$$\underline{\underline{[A]_t = 4,20 \cdot 10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}}}$$

3. Számítsuk ki ξ_1 és ξ_2 értékeit 10^{-1} és 10^6 bar nyomáson is!

$$\underline{10^{-1} \text{ bar}}: [M] = \frac{P}{RT} = \frac{10^{-1} \cdot 100}{8,314 \cdot 1400} \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3} = 8,59 \cdot 10^{-4} \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$$

$$\underline{L \rightarrow \xi_1}: P_r = \frac{\xi_0 [M]}{\xi_\infty} = \frac{7,15 \cdot 10^{-2} \cdot 8,59 \cdot 10^{-4}}{5,38 \cdot 10^{-3}} = 1,14 \cdot 10^{-8}$$

$$\xi_1 = \xi_\infty \left(\frac{P_r}{P_r + 1} \right) \approx \xi_\infty \cdot P_r = \underline{6,13 \cdot 10^{-5} \text{ s}^{-1}}$$

$$\underline{L \rightarrow \xi_2}: P_r = \frac{\xi_0 [M]}{\xi_\infty} = \frac{1,90 \cdot 10^2 \cdot 8,59 \cdot 10^{-4}}{8,37 \cdot 10^{-1}} = 0,195$$

$$\xi_2 = \xi_\infty \left(\frac{P_r}{P_r + 1} \right) = \xi_\infty \cdot \frac{0,195}{1,195} = \underline{0,137 \text{ s}^{-1}}$$

$$\underline{10^6 \text{ bar}}: [M] = \frac{P}{RT} = \frac{10^6 \cdot 100}{8,314 \cdot 1400} \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3} = 8,59 \cdot 10^3 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$$

$$\underline{L \rightarrow \xi_1}: P_r = \frac{\xi_0 [M]}{\xi_\infty} = \frac{7,15 \cdot 10^{-2} \cdot 8,59 \cdot 10^3}{5,38 \cdot 10^{-3}} = 0,114$$

$$\xi_1 = \xi_\infty \left(\frac{P_r}{P_r + 1} \right) = \xi_\infty \cdot \frac{0,114}{1,114} = \underline{551 \text{ s}^{-1}}$$

$$\underline{L \rightarrow \xi_2}: P_r = \frac{\xi_0 [M]}{\xi_\infty} = \frac{1,90 \cdot 10^2 \cdot 8,59 \cdot 10^3}{8,37 \cdot 10^{-1}} = 1,95 \cdot 10^6$$

$$\xi_2 = \xi_\infty \left(\frac{P_r}{P_r + 1} \right) \approx \xi_\infty = \underline{8,37 \cdot 10^{-1} \text{ s}^{-1}}$$

A CHF_2OON szorított reakcióiban hasonló, így a sebességi együtthatókat megvizsgálva 10^{-1} bar nyomáson $\xi_2 \gg \xi_1$ és 10^6 bar nyomáson $\xi_1 \gg \xi_2$, ezért is nyomáson a második, míg nagy nyomáson az első a sebesség meghatározó lépés.

Teori:

10^{-4} bar:

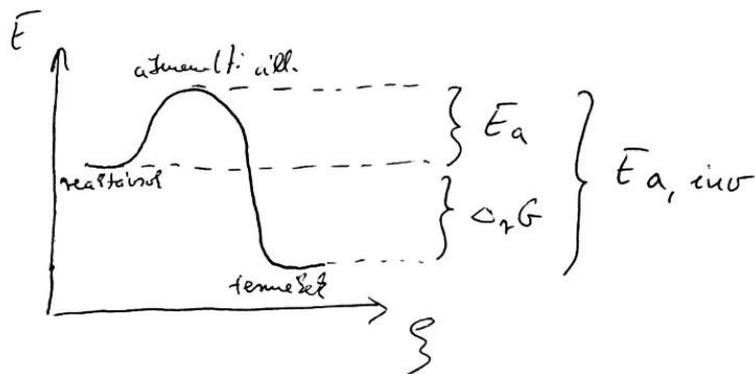
$$\frac{d[F_2]}{dt} = k_2 [COF_2] \quad , \text{ ahol } k_2 = 0,137 \text{ s}^{-1}$$

10^6 bar

$$\frac{d[F_2]}{dt} = k_1 [CNF_2OON] \quad , \text{ ahol } k_1 = 551 \text{ s}^{-1}$$

4. "Egyszerű" megoldás:

Tekintsük az alábbi energia-diagrammot:

$E_{a,inv}$: a fordított (inverz) reakció aktiválási energiája

$$E_{a,inv} = E_a - \Delta_r G = 15,96 \text{ kJ/mol} + 53,93 \text{ kJ/mol}$$

$$E_{a,inv} = \underline{\underline{69,89 \text{ kJ/mol}}}$$

Mivel $A = k \cdot \exp\left(\frac{E_a}{RT}\right)$ és $k = \frac{k_B T}{h} \frac{k_B T}{p^\ominus} \exp\left(-\frac{\Delta_r G^\ddagger}{RT}\right)$, és

$E_{a,inv} = E_a - \Delta_r G$ és $\Delta_r G_{inv}^\ddagger = \Delta_r G^\ddagger - \Delta_r G$, így felírva:

$$A_{inv} = \frac{k_B T}{h} \frac{k_B T}{p^\ominus} \exp\left(-\frac{\Delta_r G_{inv}^\ddagger}{RT}\right) \cdot \exp\left(\frac{E_{a,inv}}{RT}\right) = \frac{k_B T}{h} \frac{k_B T}{p^\ominus} \exp\left(-\frac{\Delta_r G^\ddagger - \Delta_r G}{RT}\right) \cdot \exp\left(\frac{E_a - \Delta_r G}{RT}\right)$$

$$A_{inv} = \frac{k_B T}{h} \frac{k_B T}{p^\ominus} \exp\left(\frac{E_a - \Delta_r G^\ddagger}{RT}\right) = \frac{k_B T}{h} \frac{k_B T}{p^\ominus} \exp\left(-\frac{\Delta_r G^\ddagger}{RT}\right) \cdot \exp\left(\frac{E_a}{RT}\right) = A = 1,40 \cdot 10^{-17} \frac{\text{m}^3}{\text{molekula s}}$$

Bonyolult megoldás:

Az $\xi = A \cdot \exp\left(-\frac{E_a}{RT}\right)$ és $\xi_{Gi} = \frac{\xi_B T}{h} \cdot \frac{\xi_B T}{p^\ominus} \cdot \exp\left(-\frac{\Delta_r G^\ddagger}{RT}\right)$

Képletet felhasználva: (valamint $\Delta_r G_{inv}^\ddagger = \Delta_r G^\ddagger - \Delta_r G$)

$$\left. \begin{array}{l} T_1 \rightarrow \xi_1 \rightarrow \Delta_r G_1^\ddagger \rightarrow \Delta_r G_{1,inv}^\ddagger \rightarrow \xi_{1,inv} \\ T_2 \rightarrow \xi_2 \rightarrow \Delta_r G_2^\ddagger \rightarrow \Delta_r G_{2,inv}^\ddagger \rightarrow \xi_{2,inv} \end{array} \right\} A_{inv}, E_{a,inv}$$

Ugyan arra az eredményre vezet.

(Kiszámoltam, kétyleg!)

(B) Minden levezetés megfigyeli az (A) ~~eset~~
 által megfigyelt, így ide csak a végeredményeket
 közlöm.

1. $\Delta_r S_1^\ddagger = -12,8 \text{ J/mol}$

$\Delta_r S_2^\ddagger = -8,02 \text{ J/mol}$

$\Delta_r H^\ddagger = 6453 \text{ J/mol} = \underline{\underline{64,53 \text{ kJ/mol}}}$

2. b) $k_1 = 1,41 \cdot 10^{-3} \text{ s}^{-1}$

$[A]_t = \underline{\underline{0,154 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}}}$

3. $10^{-1} \text{ bar} :$

$\hookrightarrow k_1 : k_1 = 7,60 \cdot 10^{-5} \text{ s}^{-1}$

$\hookrightarrow k_2 : k_2 = 1,92 \cdot 10^{-1} \text{ s}^{-1}$

$10^6 \text{ bar} :$

$\hookrightarrow k_1 : k_1 = 6,54 \cdot 10^2 \text{ s}^{-1}$

$\hookrightarrow k_2 : k_2 = 7,82 \cdot 10^{-1} \text{ s}^{-1}$

Teljesít :

$10^{-1} \text{ bar} :$

$\frac{d[\text{CO}_2]}{dt} = k_2 [\text{CO}_2], \text{ ahol } k_2 = 1,92 \cdot 10^{-1} \text{ s}^{-1}$

$10^6 \text{ bar} :$

$\frac{d[\text{CO}_2]}{dt} = k_1 [\text{CO}_2\text{OOH}], \text{ ahol } k_1 = 6,54 \cdot 10^2 \text{ s}^{-1}$

4. $E_{a, \text{inv}} = 119870 \text{ J/mol} = \underline{\underline{119,8 \text{ kJ/mol}}}$

$A_{\text{inv}} = A = \underline{\underline{6,10 \cdot 10^{-18} \text{ m}^3 \text{ molekula}^{-1} \text{ s}^{-1}}}$